

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
на засіданні кафедри
бібліотекознавства та бібліографії
факультету культури і мистецтв
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

В. о. завідувача кафедри Роксана БІЛОУСОВА

**Силабус з навчальної дисципліни “Образ і текст”,
що викладається в межах ОПІ другого (магістерського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності для здобувачів
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво**

Силабус курсу
«Основи наукового тексту»
 2023–2024 навчального року

OP Магістр

Назва курсу	Основи наукового тексту
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства та бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Крохмальний Роман Олексійович , кандидат філологічних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та бібліографії Білоусова Роксана Зіновіївна , кандидат філологічних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та бібліографії
Контактна інформація викладачів	roman.krokhmalnyi@lnu.edu.ua , bilousovaroksana@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	• щовівторка, 10.00-13.30 год. (вул. Валова, 18, ауд. 20) • для онлайн-консультації. треба попередньо звернутися до викладача з листом на електронну пошту.
Сторінка курсу	http://kultart.lnu.edu.ua/course/osnovy-naukovo-ho-tekstu
Інформація про курс	Курс передбачає вивчення тексту як об'єкта наукової комунікації, де треба вміти означити комунікат, окреслити певні закономірності та принципи його побудови у змістовому та формальному аспектах. Специфіка дисципліни зумовлена її теоретично-практичним характером, її ж мета - дати уявлення про форми й певні закономірності побудови тексту, його когерентності із внутрішніми закономірностями та зовнішніми текстовими категоріями
Коротка анотація курсу	Дисципліна “ Основи наукового тексту ” є вибірковою дисципліною зі спеціальності 025 “Музичне мистецтво” для освітньої програми другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається в I семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета курсу зумовлена потребою познайомити студентів з основними елементами структури наукового тексту, його головними лінгвістичними, комунікативними, інформаційними та ін. параметрами. Основні завдання курсу: • сформувати розуміння специфіки наукового тексту і його особливих ознак у галузі мистецтва; • розкрити закономірності формування наукового тексту, а в його межах – поєднання предметно-просторового та чуттєвого світу культури і мистецтва як об'єкта людського пізнання; • вивчення стильових, змістових, комунікаційних рис наукового тексту різних мистецько-наукових галузей в умовах сучасних глобалізаційних процесів і тенденцій, пов'язаних із екстремально швидким зростанням інформаційних технологій.
Література для	Основна література:

**вивчення
дисципліни**

Коваль А. П. Культура української мови / А. П. Коваль. — К.: Наук. думка, 1964. — 196 с.

Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія / Пилип Селігей; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. - Київ : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2016. - 627 с.

Данкіна Л. С. Сучасна українська літературна мова (науковий стиль): Навч. посіб / Л. С. Данкіна. — Х.: ХДЕУ, 2002. — 124 с.

Михайлова О. Г. Українське наукове мовлення. Лексичні та граматичні особливості: Навч. посіб./ О.Г. Михайлова, А.А. Сидоренко, В.Ф.Сухопар. - Х.: ХДПУ, 2000. - 96 с

Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови / Г. С. Онуфрієнко. — К.: Центр навч. л-ри, 2006. — 310 с.

Кочан І. Українське термінознавство в іменах. – Львів: Літопис, 2012. – 292 с.

Додаткова література:

Основи методології та організації наукових досліджень : [навч. посіб. : для студ. ВНЗ]/ А.Є.Конверський та ін. –К. : Центр учб. л-ри, 2010. –352 с.

Основи наукових досліджень : [навч.-метод. посіб.]/ Р.Крохмальний та ін. –Л. : ЛНУ ім.І.Франка, 2013. – 312 с.

Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / Львів. держ. ун-т ім. Івана Франка. Центр гуманіт. дослідж., Наук. т-во ім. Шевченка; за ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – 633 с. – (Слово. Знак. Дискурс).

Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – 4-е вид., перер. і доп. – К., 1997.

Бариш І. А. Етнолінгвістичні аспекти наукової комунікації / І. А. Бариш // Мовознавство. — 2000. — № 1. — С. 21–31.

Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник / Ф.С.Бацевич. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.

Бацевич Ф. С. Абсурдний художній текст у вимірах лінгвістичної прагматики / Ф. С. Бацевич // Мовознавство. — 2012. — № 1. — С. 18–30.

Данилець Ю. С. Якість наукової книги очима автора/читача / Ю. С. Данилець, Р. О. Водолазський, С. Р. Сікора, С. Р. Коваль // Поліграфія і видавнича справа. — 2008. — № 1. — С. 17–21.

Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю. І. Цеков. — 5-те вид., випр. і доп. — К.: Толока, 2011. — 56 с

Етичний кодекс ученого України // Вісн. НАН України. — 2009. — № 7. — С. 64–68.

Жовтобрюх М. А. Науковий стиль української мови / М. А. Жовтобрюх // Мовознавство. — 1968. — № 1. — С. 3–13.

Зелінська Н. В. Наука байдужа до біографій своїх творців.: Вибр. твори / Н. В. Зелінська. — Львів: Укр. академія друкарства, 2013. — 406 с.

Зелінська Н. В. Нова модель наукової комунікації і дискурс / Н. В. Зелінська // Стиль і текст. — 2004. — Вип. 4. — С. 19–27.

Зелінська Н. В. Поетика приголошеного слова: Українська наукова література ХІХ — початку ХХ ст / Н. В. Зелінська. — Львів: Світ, 2003. — 352 с.

Зелінська Н. В. Який він, науковий стиль? / Н. В. Зелінська //

Культура слова. — 1990. — Вип. 38. — С. 13–17.

Зосимов А. М. Дисертаційні помилки / А. М. Зосимов, В. П. Голік. — 3-тє вид. — Х.: Інжек, 2005. — 216 с.

Івасенко Л. О. Сучасна монографія з гуманітарних наук: редакторський погляд на авторський текст / Л. О. Івасенко // Поліграфія і видавнича справа. - 2008. - № 1. - С. 37-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pivs_2008_1_11.

Клименко Б. Криза термінологічної системи українського літературознавства чи криза наукової свідомості літературознавців? / Б. Клименко // Слово і час. — 2001. — № 4. — С. 5–14.

Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови: Структура наукового тексту / А. П. Коваль. — К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1970. — 308 с

Коваль-Костинська О. Літературознавча метамова — новий Вавилон чи дорога до діалогу? / О. Коваль-Костинська, М. Славова // Культура слова. — 2002. — Вип. 60. — С. 23–26.

Кодекс честі науковця, або Етичні норми та добрі манери у науці: Довідник / Пер. з англ. І. В. Стояновський; гол. ред. І. Д. Герич. — Львів: Галицька видавнича спілка, 2003. — 32 с.

Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: [навч. посіб.] / О.В.Крушельницька. —К.: Кондор, 2009. — 206 с.

Мацько Л. І. Українська наукова мова (теорія і практика) : навч. Механізми контролю за якістю наукової продукції в Україні // Україна модерна: Стандарти науки й академічне середовище. — К.; Львів: Критика, 2007. — С. 12–50.

Михайлова О. Г. Українське наукове мовлення. Лексичні та граматичні особливості: Навч. посіб./ О.Г. Михайлова, А.А. Сидоренко, В.Ф.Сухопар. - Х.: ХДПУ, 2000. - 96 с

Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією: Дещо про «технологію» наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проектів / А. Г. Наумовець. — К.: Наук. думка, 2003. — 56 с

Наумовець А. Г. Проблеми сучасності і мораль науковця / А. Г. Наумовець, М. Г. Находкін // Вісн. НАН України. — 2006. — № 5. — С. 3–10.

Непийвода Н. Ф. Автор наукового твору: спроба психологічного портрета / Н. Ф. Непийвода // Мовознавство. — 2001. — № 3. — С. 11–23.

Непийвода Н. Ф. Мова української наукової технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект): Автореф. дис. ... д-ра філол. наук / Н. Ф. Непийвода; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. — К., 1997. — 40 с.

Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови / Г. С. Онуфрієнко. — К.: Центр навч. л-ри, 2006. — 310 с.

Панько Т. І. Концептосфера термінологічної розбудови української мови / Т. І. Панько // Мовознавство. — 1994. — № 1. — С. 14–21

Пелешенко Ю. В. Розвиток української ораторської та агіографічної прози кінця XIV — поч. XVI ст / Ю. В. Пелешенко. — К.: Наук. думка, 1990. — 144 с.

Перебийніс В. С. Характеристика функціональних стилів / В. С. Перебийніс // Сучасна українська літературна мова: Стилістика /

	За заг. ред. І. К. Білодіда. — К.: Наук. думка, 1973. — С. 561–582. Петренко В.С. Поняття та види плагіату / Часопис цивілістики. Науково-практичний журнал. – 2012. – вип.14. – С.128-131. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. – К., 2001. посібник / Л. І. Мацько, Г. О. Денискіна. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. – 272 с. Потебня О. О. Естетика і поетика слова / О. О. Потебня; пер. з рос. — К.: Мистецтво, 1985. — 302 с. Радзівська Т. В. Текст як засіб комунікації / Т. В. Радзівська. — К.: Ін-т укр. мови НАНУ, 1993. — 194 с. Різун В. В. Лінгвістика впливу / В. В. Різун, Н. Ф. Непийвода, В. М. Корнеєв. — К.: ВПЦ «Київськ. ун-т», 2005. — 148 с. Рожанківський Р. В. Синтаксично-стилістичні риси науково-технічної мови / Р. В. Рожанківський // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». — 2009. — № 648: Проблеми укр. термінології. — С. 34–38. Рубанець О.М. Філософські проблеми наукового пізнання: навчальний посібник / О.М.Рубанець. - Суми: Університетська книга, 2013. - 229 с. Селігей П. О. Науковець і його мова / П. О. Селігей // Українська мова. — 2012. — № 4. — С. 18–28. Селігей П. О. Науковий жаргон: основні ознаки та причини появи / П. О. Селігей; НАН України. Ін-т мовознав. ім. О.О.Потебні, Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Ін-т журналістики. - К., 2003. - 55 с. Селігей П. О. Розмовні елементи в науковому мовленні: випадковість чи закономірність? / П. О. Селігей // Мовознавство. — 2016. — № 1. — С. 23–30. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М.Семенов. – К. ВЦ «Академія», 2010. – 216 с Струганець Л. В. Теоретичні основи культури мови / Л. В. Струганець. — Тернопіль, 1997. — 96 с. Українська лінгвостилістика ХХ — початку ХХІ ст.: Система понять і бібліографічні джерела / За ред. С. Я. Єрмоленко. — К.: Грамота, 2007. — 368 с. Феллер М. Д. Текст як модель комунікативного акту // Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації і тексту / В. В. Різун, А. І. Мамалига, М. Д. Феллер. — К.: РВЦ «Київський університет», 1998. — С. 240–282. Ярема С. На теми української наукової мови / С. Ярема. — Львів, 2002. — 44 с. Інтернет-джерела. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=JRN&P21DBN=JRN&S21CNR=20&Z21ID
Тривалість курсу	150 год.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 32 годин практичних занять та 64 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : - Знати усі мовні норми сучасної української літературні норми (фонетичні, орфоепічні, орфографічні, лексичні,

	граматичні, стилістичні тощо); основні функції мови та роль мови в житті суспільства; звуковий склад мови; основні характеристики голосних і приголосних звуків та правила їхньої вимови; евфонічні засоби української мови; формули мовленнєвого етикету та основні ознаки культури ділового спілкування. - Вміти правильно використовувати мовні засоби в різних сферах спілкування; досконало володіти мовними нормами; шукати потрібну інформацію у словниках і довідниках різного типу; правильно вимовляти голосні звуки української мови в наголошеній і ненаголошеній позиціях; правильно вимовляти приголосні звуки і звукосполучення; виправляти акцентуаційні помилки у своєму й чужому мовленні; аналізувати основні чинники, що зумовлюють помилки в наголошенні слів та словоформ; дотримуватися норм милозвучності в усному мовленні й на письмі.
Ключові слова	Мова, мовний голос, культура мовлення, усне мовлення, орфоепія, орфоепічні норми, звук, фонетична транскрипція, словесний наголос.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ТЕМА 1. Науковий стиль: загальна характеристика. (2год.) ТЕМА 2. Мовні особливості наукового тексту.(4 год.) ТЕМА 3. Науковий текст: поняття, головні ознаки (4год) ТЕМА 4. Науковий текст: комунікативні ознаки (4 год) ТЕМА 5. Історія науки і текст (2 год.) ТЕМА 6. Поняття про текст як форму вияву наукового мислення (4 год.). ТЕМА 7. Теорія тексту (2 год.). ТЕМА 8. Термін у науковому тексті (4 год.). ТЕМА 9. Теорія і практика наукового тексту: факти та імена (2 год.). ТЕМА 10. Етика наукового тексту (2 год.) ТЕМА 11. Науковий жаргон (2 год.) <i>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</i>
Підсумковий контроль, форма	Іспит наприкінці семестру, письмовий (тести)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату філософії, мовознавства, мистецтвознавства тощо.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, семінари, дискусія, конспект статей із визначеної тематики предмету
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; • самостійна робота: 25 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.

	Підсумкова максимальна кількість балів 100. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, презентація). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, які визначено для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також і іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного (семінарського) заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільними гаджетами під час заняття з метою, яка не пов'язана із навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толерують.
Питання до іспиту.	1. Автор і читач у науковому тексті: особливості. 2. Аналіз і компресія наукового тексту. 3. Антропологія і розвиток науки про текст. 4. Будова наукового тексту - елементи і структурні зв'язки. 5. Віртуальне інформаційне середовище і науковий текст. 6. Галузі наукових досліджень і науковий текст. 7. Дисертації (кандидатська і докторська), автореферат. Особливості, форма і зміст. 8. Доповідь і публікація. Текст усний і писемний 9. Еволюція створення та історія вивчення тексту. Текст і писемність. 10. Естетика наукового тексту: проблеми ідеї, змісту та форми. 11. Жанри наукового тексту: принцип поділу і характеристика. 12. Закономірності наукової мови і вимоги наукового стилю. 13. Запозичення і розвиток терміносистеми конкретної галузі знань 14. Комунікаційні, логічні і мовностилістичні поради при створенні наукового тексту 15. Культурно-мистецький науковий текст. 16. Методологія гуманітаристики і науковий текст 17. Методологія створення наукового тексту.

	18. Мова науки і текст. Особливості будови наукового тексту 19. Мовна недбалість і мовна маніпуляція у науковому тексті 20. Наукове пізнання і текст в практичній площині (особливості аналізу). 21. Науковий стиль як об'єкт нормативного дослідження 22. Науковий текст і публікація. 23. Науковий текст: поняття, головні ознаки. 24. Науковий текст: усна і писемна форми. 25. Наукометрія і науковий текст. Наукометричні бази даних. Індекс цитувань і науковий текст. 26. Непотрібні запозичення (надмір запозичень) у науковому тексті 27. О.Потебня про зв'язок мислення і мови («Думка і мова»). 28. Особливості впливу на читача у науковому тексті. 29. Особливості підготовки до виступу із повідомленням про результати наукового дослідження. 30. Особливості формулювання проблеми й теми, об'єкта і предмета наукового дослідження. 31. Первинна і вторинна наукова комунікація. 32. Помилки при створенні наукового тексту різних типів мовлення. 33. Поняття про текст як форму вияву наукового мислення. 34. Презентація (технологічні засоби і проблеми). 35. Проблема однозначності наукового терміна. 36. Публічний захист і текст. 37. Риси наукового тексту і логіка пізнання. 38. Риторика і текст. Науковий жаргон. 39. Різновиди аналізу тексту. 40. Робота над творенням наукового тексту: від задуму до реалізації. 41. Стаття і монографія – жанри наукового тексту, їх особливості. 42. Текст і науковий стиль. Типи мовлення і жанрова класифікація текстів у науці. 43. Текст у системі наукової комунікації. 44. Текст як багатоаспектне поняття. Термін і явище: різні точки зору та різні підходи. 45. Текстологія як наука про текст, головні поняття, терміни і особливості. 46. Термін і його роль у науковому тексті. 47. Термінологічне псевдонаторство у науковому тексті. 48. Українські текстознавці: імена і аспекти досліджень.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.